

การบันทึกน้ำเสียจากนิคมอุตสาหกรรมโดยใช้ระบบบ่อเติมอาคาร

แบบผสมอย่างสมบูรณ์ต่อแบบอนุกรรม

นายมณฑล สุดประ เสรีรุ

ศูนย์วิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-711-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018503 ๑๗๗๒๙๒๒

INDUSTRIAL ESTATE WASTEWATER TREATMENT USING
COMPLETELY MIXED AERATED LAGOONS IN SERIES

Mr. MONTON SUDPRASERT

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Engineering

Department of Environmental Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-711-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบันดัดน้ำเสียจากนิคมอุตสาหกรรมโดยใช้ระบบบ่อเติมอากาศ
โดย แบบผสมอย่างสมบูรณ์ต่อแบบอนุกรณ
ภาควิชา นายนมพล สุคประ เสรีรัฐ
อาจารย์ที่ปรึกษา วิศวกรรมลิ่งแวดล้อม
อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ธีระ เกรอต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... น.ส. วนิดา คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถวาร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ท.ส. น.ส. วนิดา ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ทวี จิตามตรี)

..... ท.ส. น.ส. วนิดา อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ เกรอต)

..... ท.ส. น.ส. วนิดา กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สายพาณิช)

..... ท.ส. น.ส. วนิดา กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เพ็ชรพร เชาวกิจเจริญ)

มูลนิธิสุคประเสริฐ : การบำบัดน้ำเสียจากนิคมอุตสาหกรรมโดยใช้ระบบบ่อเติมอากาศแบบ
ผสมอย่างสมมูรรณ์ต่อแบบอนุกรม (INDUSTRIAL ESTATE WASTEWATER
TREATMENT USING COMPLETELY MIXED AERATED LAGOONS IN
SERIES) อ.พีระกษา : รศ.ดร.ธีระ เกรgot, 116 หน้า. ISBN 974-581-711-2

การบำบัดน้ำเสียจากนิคมอุตสาหกรรม ด้วยระบบบ่อเติมอากาศแบบผสมอย่างสมมูรรณ์ ทำโดยใช้
แบบทดลอง ในห้องปฏิบัติการที่มีระยะเวลาถังน้ำ 3, 5, 7, 9 และ 11 วัน จากการทดลองพบว่าพารามิเตอร์
จำนวนคงที่ $K_s = 135.70 \text{ mg/l}$, $\mu_m = 0.059 \text{ cm}^{-1}$, $Y_g = 0.7692$ และ $b = 0.0023 \text{ cm}^{-1}$
การนำพารามิเตอร์จำนวนคงที่ไปคำนวณผลการทำงานของระบบบ่อเติมอากาศแบบอนุกรม 3 ใน ที่มีระยะเวลา
ถังน้ำ 5.4, 1.8 และ 1.8 วัน เปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการทดลองบำบัดน้ำเสียจริง พบว่าปริมาณ
ชีโอดีกรองในกระแสออกจากการทดลองมีค่าสูงกว่าผลจากการทำงานโดยมีค่าแตกต่างกัน 13.08, 34.94
และ 13.56% ในบ่อเติมอากาศในที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ ความเข้มข้นของตะกอนแขวนลอยจากการ
ทดลองมีค่าต่ำกว่าผลจากการทำงาน โดยมีค่าแตกต่างกัน 5.76, 12.50 และ 10.52% ในบ่อที่ 1, 2 และ
3 ตามลำดับ การเปรียบเทียบการทำงานของบ่อเติมอากาศแบบผสมอย่างสมมูรรณ์แบบอนุกรม 3 ในกันบ่อเติม
อากาศแบบผสมอย่างสมมูรรณ์แบบเดียว ที่มีระยะเวลาถังน้ำ 9 วันเท่ากัน พบว่า การทำงานของบ่อเติมอากาศ
แบบผสมอย่างสมมูรรณ์แบบอนุกรม 3 ใน มีประสิทธิภาพการกำจัดชีโอดีกรองสูงกว่าเล็กน้อย ประสิทธิภาพการ
กำจัดชีโอดีกรองของอนุกรมบ่อและบ่อเดียวมีค่าเท่ากัน 96.27% และ 94.11% ตามลำดับ

ศูนย์วิทยาศาสตร์เพย์การ
อุปกรณ์มหावิทยาลัย

ภาควิชา วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
สาขาวิชา วิศวกรรมสุขาภิบาล
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พญ. มนต์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รายงานการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนโดยวิสาหกิจชุมชนในประเทศไทย

C016705 : MAJOR ENVIRONMENTAL ENGINEERING

KEY WORD : COMPLETELY MIXED AERATED LAGOONS/KINETICS PARAMETERS

MONTON SUDPRASERT : INDUSTRIAL ESTATE WASTEWATER

TREATMENT USING COMPLETELY MIXED AERATED LAGOONS IN

SERIES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.THEERA KAROT, Ph.D. 116 PP.

ISBN 974-581-711-2

Treatment of industrial estate wastewater by completely mixed aerated lagoons was performed by using lab-scale models which had detention time of 3,5, 7, 9 and 11 days. It was found that kinetics parameters $K_s = 135.70 \text{ mg/l}$, $\mu_m = 0.059 \text{ hr}^{-1}$, $Y_g = 0.7692$ and $b = 0.0023 \text{ hr}^{-1}$. These parameters, subsequently, were used to evaluate the performance of 3 completely mixed aerated lagoons in series which had detention time of 5.4, 1.8 and 1.8 days in comparation to the experimental results. It was found that the experimental total suspended solids were lower than calculated values and the difference were 5.76, 12.50 and 10.52%, respectively. The experimental effluent filtrated COD were higher than calculated values and the difference were 13.08, 34.94 and 13.56%, respectively. Comparation of 3 completely mixed aerated lagoons in series with a single CMAL which had the same detention time of 9 days found that the filtrated COD removal efficiency of the lagoons in series were slightly higher. The efficiency of lagoons in series and a single lagoon were 96.27% and 94.11% respectively.

ภาควิชา วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
สาขาวิชา วิศวกรรมสุขาภิบาล
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ เกรอต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาอบรม ส่งสอน ให้คำแนะนำ ตรวจและแก้ไข วิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จ ลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน และคณะกรรมการภาควิชาศึกษา ลิ่งแฉล้มทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการภาควิชาศึกษา ลิ่งแฉล้ม และเพื่อนทุกท่านที่ ให้กำลังใจและความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

คุณความดีหรือประโยชน์ทั้งหลายของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแด่บิดามารดา ซึ่งเป็นผู้ มีพระคุณสูงสุด

ศูนย์วิทยาทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญเรื่อง.....	๑๐
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญรูป.....	๑๒

บทที่

1. บทนำ.....	1
1.1 ค่า.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
2. แนวเหตุผล ทฤษฎีที่สำคัญ หรือสมมุติฐาน.....	5
2.1 หลักการทำงานทั่วไปของระบบบ่อเติมอากาศ.....	5
2.2 จนพลศาสตร์ของระบบบ่อเติมอากาศแบบผลอย่างสมบูรณ์....	8
2.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อการทำงานของระบบบ่อเติมอากาศ.....	37
2.4 การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดลองระบบบ่อเติมอากาศที่ผ่านมา..	43
3. แผนการวิจัย.....	45
3.1 แผนการวิจัย.....	45
3.2 การดำเนินการวิจัย.....	46
4. ผลการทดลองและการวิเคราะห์.....	52
4.1 พารามิเตอร์จนพลศาสตร์.....	52

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4.2 การเปรียบเทียบผลการทํางานของระบบบ่อเติมอากาศแบบอนุกรมในการบําบัดน้ำเสียจริง กับผลที่ได้จากการทํานายคํ้ายพารามิเตอร์จนพลศาสตร์.....	69
4.3 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบบ่อเติมอากาศแบบอนุกรมกับระบบบ่อเติมอากาศแบบเดี่ยวที่มีระยะ-เวลาภักดีน้ำเท่ากัน.....	82
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	85
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	85
5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	86
เอกสารอ้างอิง.....	87
ภาคผนวก ก.	92
ภาคผนวก ข.	105
ประวัติผู้เขียน	116

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญสาร

ตารางที่	หน้า
2.1 ผลของการเติมสารอาหารที่มีต่ออัตราการก้าัดสารอินทรีย์ในระบบบ่อเติมอากาศ.....	40
2.2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของอุณหภูมิ.....	41
3.1 ตัวแปรตามที่จะวิเคราะห์และความถี่ในการวิเคราะห์.....	51
4.1 สรุปช้อมูลเฉลี่ยในช่วงสภาวะคงที่ในบ่อเติมอากาศที่ระยะเวลา กันน้ำต่างๆ ..	62
4.2 แสดงการหาอัตราการก้าัดสารอาหารจากเพาะ (q').....	65

ศูนย์วิทยพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

รูปที่		หน้า
2.1	แสดงชนิดของบ่อเติมอากาศ.....	7
2.2	ความสัมพันธ์ระหว่าง μ กับ S ที่ได้จากการทดลองของ Monod.....	10
2.3	ลักษณะทั่วไปของ CSTR แบบเดี่ยว.....	12
2.4	การหาค่า C_i (a) เมื่อช่วงความเข้มข้นของสารอาหารกว้าง (b) เมื่อความเข้มข้นของสารอาหารค่าว.....	28
2.5	แสดงการหาค่า Y_g และ b	30
2.6	แสดงการหาค่า γ	31
2.7	การเขียนเส้นแบบヘนส์(Hanes)สำหรับการหาค่า μ_m และ K_s	31
2.8	การเขียนเส้นแบบฮอฟสตี(Hofstee)สำหรับการหาค่า μ_m และ K_s	32
3.1	แสดง Flow Diagram ของบ่อเติมอากาศแบบเดี่ยวที่ใช้ทดลองในการทดลองชุดที่ 1.....	47
3.2	แสดง Flow Diagram ของบ่อเติมอากาศแบบอนุกรมที่ใช้ทดลองในการทดลองชุดที่ 2.....	48
3.3	แสดง Flow Diagram ของบ่อเติมอากาศแบบเดี่ยวที่ใช้ทดลองในการทดลองชุดที่ 3.....	49
4.1	แสดงการเปลี่ยนแปลงระดับพื้นที่ในน้ำเสียที่ป้อนเข้าสู่ระบบและระดับพื้นที่ในบ่อเติมอากาศแต่ละใบในช่วงสภาวะคงที่ ในการทดลองชุดที่ 1.....	54
4.2	แสดงการเปรียบเทียบค่าพื้นที่เชิงลี่ในบ่อเติมอากาศแต่ละใบในช่วงสภาวะคงที่.....	55
4.3	แสดงการเปลี่ยนแปลงปริมาณตะกอนแขวนลอยของน้ำเสียที่ป้อนเข้าสู่ระบบและในบ่อเติมอากาศแต่ละใบในช่วงสภาวะคงที่ ในการทดลองชุดที่ 1.....	56

สารบัญ(ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.4 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณและความแปรผันโดยเฉลี่ยในบ่อเติมอากาศแต่ละใบ ในช่วงสภาวะคงที่.....	57
4.5 แสดงการเปลี่ยนแปลงปริมาณซึ่งอีดีทั้งหมดของน้ำเสียที่ป้อนเข้าสู่ระบบและ ในบ่อเติมอากาศแต่ละใบในช่วงสภาวะคงที่ ในการทดลองชุดที่ 1.....	59
4.6 แสดงการเปลี่ยนแปลงปริมาณซึ่งอีดีกรองของน้ำเสียที่ป้อนเข้าสู่ระบบและ ในบ่อเติมอากาศแต่ละใบในช่วงสภาวะคงที่ ในการทดลองชุดที่ 1.....	60
4.7 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณซึ่งอีดีทั้งหมดเฉลี่ยในช่วงสภาวะคงที่ ของบ่อเติมอากาศแต่ละใบ.....	61
4.8 แสดงการเปรียบเทียบปริมาณซึ่งอีดีกรอง เฉลี่ยในช่วงสภาวะคงที่ ของบ่อเติมอากาศแต่ละใบ.....	61
4.9 แสดงการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการกักดีซึ่งอีดีของบ่อเติมอากาศแต่ละใบ	61
4.10 แสดงการเปลี่ยนแปลงของปริมาณและความแปรผันโดยในการทดลองหาค่า f ของน้ำเสียที่ใช้ทำการทดลอง	64
4.11 แสดงการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซึ่งอีดีทั้งหมดในการทดลองหาค่า f' ของน้ำเสียที่ใช้ในการทดลอง	64
4.12 แสดงการหาค่า C_i ที่ได้จากการทดลอง	66
4.13 แสดงการหาค่า Y_g และ b ที่ได้จากการทดลอง	67
4.14 แสดงการหาค่า K_s และ μ_m ที่ได้จากการทดลอง	68
4.15 แสดงการเปลี่ยนแปลงระดับพื้นที่เชิงช่วงสภาวะคงที่ของน้ำเสียที่ป้อนเข้าสู่ ระบบและในบ่อเติมอากาศแต่ละใบ ในการทดลองชุดที่ 2.....	70

สารบัญ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.16 แสดงการเบรี่ยบเทียบค่าพื้นที่เฉลี่ยในช่วงสภาวะคงที่ของน้ำในบ่อเติมอากาศอนุกรมแต่ละใบ.....	71
4.17 แสดงการเปลี่ยนแปลงปริมาณและกอนแขนกลอยในช่วงสภาวะคงที่ของน้ำเสียที่ป้อนเข้าสู่ระบบและในบ่อเติมอากาศแต่ละใบในการทดลองชุดที่ 2.....	72
4.18 แสดงการเบรี่ยบเทียบปริมาณและกอนแขนกลอยเฉลี่ยในช่วงสภาวะคงที่ในบ่อเติมอากาศแบบอนุกรมแต่ละใบ.....	73
4.19 แสดงการเปลี่ยนแปลงปริมาณซีอีดีทึ้งหมดในช่วงสภาวะคงที่ของน้ำเสียที่ป้อนเข้าสู่ระบบและในบ่อเติมอากาศแต่ละใบ ในการทดลองชุดที่ 2.....	75
4.20 แสดงการเปลี่ยนแปลงปริมาณซีอีดีกรองในช่วงสภาวะคงที่ของน้ำเสียที่ป้อนเข้าสู่ระบบและในบ่อเติมอากาศแต่ละใบ ในการทดลองชุดที่ 2.....	76
4.21 แสดงการเบรี่ยบเทียบปริมาณซีอีดีทึ้งหมดเฉลี่ยในช่วงสภาวะคงที่ในบ่อเติมอากาศแต่ละใบ ในการทดลองชุดที่ 2.....	77
4.22 แสดงการเบรี่ยบเทียบปริมาณซีอีดีกรอง เฉลี่ยในช่วงสภาวะคงที่ในบ่อเติมอากาศแต่ละใบ ในการทดลองชุดที่ 2.....	77
4.23 แสดงการเบรี่ยบเทียบประสิทธิภาพการกำจัดซีอีดีของบ่อเติมอากาศแต่ละใบ	77
4.24 แสดงการเบรี่ยบเทียบปริมาณซีอีดีกรองที่เหลืออยู่ในบ่อเติมอากาศจากการทดลองและจากการทวนน้ำด้วยพารามิเตอร์จลนพลศาสตร์.....	79
4.25 แสดงการเบรี่ยบเทียบประสิทธิภาพการกำจัดซีอีดีจากการทดลองและจากการทวนน้ำด้วยพารามิเตอร์จลนพลศาสตร์บ่อเติมอากาศแต่ละใบ....	79
4.26 แสดงการเบรี่ยบเทียบปริมาณและกอนแขนกลอยในบ่อเติมอากาศจากการทดลองและจากการทวนน้ำด้วยพารามิเตอร์จลนพลศาสตร์.....	81

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่		หน้า
4.27	แสดงข้อมูลที่สภากาชาดที่ของบ่อเติมอากาศแบบผสมอย่างสมบูรณ์แบบเดี่ยว ที่มีระยะเวลา กักน้ำ 9 วัน ในการทดลองชุดที่ 3.....	83

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย